



Adm. visitation af støtte til flersprogede børn/elever i daginstitution og skole via SMTTEmodellen
(Til visitationsperiode 1, 2 og 3)

Visitationsperiode:	Barnets/elevens navn, alder og klassetrin: Dreng i 1. klasse
<p>Sammenhæng En beskrivelse af barnets/elevens baggrund og situation (historie, familieforhold m.m.) og sproglige forudsætninger.</p> <p>Sprogudviklingen vurderes ud fra barnets/elevens hverdagsprog i dagtilbud/skole, eventuelle sprogvurderinger/screeninger (disse er øjebliksbilleder) og de fire DSA basis kompetenceområder:</p> <p>Lytte, tale, læse og skrive.</p>	<p>Kort barnet/eleven: Han er født i Ukraine og er kommet hertil sammen med sin mor, far og storebror. Han startede i 1. kl. her på skolen i september 2016. Han taler ukrainsk i hjemmet, men særligt mor er opmærksom på, at de også skal tale dansk indimellem derhjemme.</p> <p>Samtale (hvordan indgår barnet/ eleven i en samtale): Sep.-nov: Det er vanskeligt at etablere en samtale med drengen. Han udviser ingen nysgerrighed og er ikke meget for at ville kommunikere. Han benytter hverken kompensationsstrategier eller gættestrategier. Han kan endnu ikke forklare begreber, måden, han kommunikerer på, er ved at gentage enkelte ord eller små sætninger fra læreren. Det er meget vigtigt, at DSA-lærer taler tydeligt og langsomt. Når det, man vil have ham til at udføre, er gentaget tilstrækkelig antal gange, fanger han, hvad opgaven går ud på og gentager efter læreren. Fx havde han en opgave i matematik, hvor der blev sagt 6 tal af læreren i uvilkaarlig rækkefølge; 6 9 - 11- 4 - 1 og 10. Der går lidt tid inden han fanger, hvad ordet mindste betyder, når læreren siger: du skal placere tallene i den rigtige rækkefølge med det mindste først. Han har svært ved det, når opgaven udelukkende er mundtlig, men da vi så skrev talrækken ned i den sagte rækkefølge, og herudfra taler om, at han nu skal skrive det mindste forrest i talrækken, fanger han opgaven og udfører den. Drengens skolerelevante ordforråd er ved at blive udbygget. Han er så småt i gang med sin sprogtilegnelse, men har ekstremt behov for støtte, især til at skabe forståelse og sammenhæng mellem hans hverdag og hverdagen i den danske skolekontekst. Dec. DSA-lærer har samlet alle fire tosprogede elever på et hold, før sad han sammen med en pige, der kunne lige så lidt som ham selv, men dog har større nysgerrighed. Det betyder, de nu alle nyder godt af hinandens kompetencer, og det at de er på forskellige udviklingstrin. Drengens 'gevinst' af at sidde med tre andre er allerede tydelige: Han siger nu "yes, hver gang jeg, DSA-læreren henter ham til sprogstøttetimerne. Han synes, det er sjovt at være på holdet, og aktiviteterne med de fire elever sammen, går på at opbygge et sprogbrug, ordforråd. (spiller vildkatten, billedlotteri). Han har mere sprog på end tidligere, dog er det fortsat sådan, at</p>





han gentager efter læreren eller de andre på holdet, men han langt mere aktivt, er interesseret i at finde den rigtige ting på pladen før de andre.(jf. vildkatten). Konkurrence motiverer ham til tale.

Strategi (hvilke strategier benytter barnet/eleven):

Sep.-nov. Han er ikke ligefrem nysgerrig, han er meget træt og uoplagt i timerne på klassen samt i støttetimerne. Han har ikke megen mod på sproglæring. Man skal pt. ofte hive svarene ud af ham, derfor har jeg i samarbejde med mor og klasselærer iværksat følgende tiltag: Vi har givet drengen en oversigt over de mest nødvendige begreber, skrevet dem på dansk og på hans modersmål ovenover. Vi vil med disse kort være mere nysgerrig på, om det er, fordi drengen ikke forstår, hvad vi beder ham om, eller om det er et spørgsmål om, at han ikke gider/er uoplagt. Det er fortsat nødvendigt, at en af klassekammeraterne hjælper læreren med at oversætte den stillede opgave til hans modersmål.

Han benytter sig ikke af gættestrategier, og er ikke altid med på at gentage ordene efter læreren.

Dec. Han har fortsat svært ved at sidde stille og holde koncentrationen i længere tid ad gangen, men han er langt mere aktiv lyttende, og forstår bedre, hvad han skal gøre/hvad vi vil have ham til. Han er begyndt at anvende gættestrategier.

Tale (hvor befinder barnet/eleven sig i intersprogsudviklingen/mellemsproget):

Sep.-nov. Drengen er i sin indersprogsudvikling fortsat i 1. ud af de 3 faser, ordindsamlingsfasen. Samtaledeltagelse er fortsat det primære mål og - læreren har brug for meget hjælp fra samtalepartneren, bruger dennes ordmateriale - igen: læreren må give ham ordene. Han anvender indholdstunge enheder - et ord, en betydning. → fx når han siger pige, kan dette også betyde mor. Han har endnu ikke forståelsen af, at enstavelsesord som blad, sky og øre kan have to forskellige betydninger, trods det staves ens. Hans sætningsopbygninger er endnu ikke varierede, men udelukkende præget af SVO-rækkefølge, faktisk formår han ikke altid at få subjekt og verbede med, da han er meget optaget af objektet - de er altså fortsat typisk bestående af enkeltord og suppleret med udpegninger - dør, traktor osv. Han har endnu ikke nogen grammatisk sproglig opmærksomhed og eksperimenterer ikke med det. De ordklasser, der er i brug er pt udelukkende substantiver.

Dec.: Han er fortsat i ordindsamlingsfasen, hans ordforråd er blevet større, kan genkende flere af ordene fra gang til gang (han kan huske, hvad det hedder). Hvor det tidligere var nærmest umuligt at få ham til at sige en hel sætning med verbede og subjekt, kan han sige: Han har en grøn jakke på, eller der er fire kurve. Men det kræver fortsat, at DSA-lærer har arbejdet med substantivet forud, fx find en grøn jakke på billedet - han peger og siger: grøn jakke.





Lytning (hvordan er barnets/elevens lytteforståelse af dansk):

Sep.-nov.: Jeg har observeret, at han har en god hukommelse - men ikke altid vil bruge denne i sin sprogtilegnelse. fx er han noget tid om at gentage ord som dør, hæk, lygtepæl, selvom vi fysisk lige har været ude og se samt røre ved disse ting.

Når det gælder tallene og bogstaverne, er det særligt tydeligt, han kan huske, hvad vi tidligere har talt om flere gange.

Dec.: Det er ikke længere kun DSA-læreren han lytter til og gentager ord og sætninger efter. Når de andre tosprogede siger ord, gentager han også efter dem. Han er lidt tid om at lære helfraser, fx har de lært, hvad de skal sige, når vi spiller billedlotteri: de skiftes til at være opråber: Hvem har en blomme og hvis man har den, skal der svares med sætningen: Det har jeg.

Afkodning, - skrible, bogstavkendskab/-interesse, stavning og senere tekstproduktion (barnets/elevens skriftsprogs potentiale og kompetence):

Sep.-nov.: I vurderingen af den tosprogedes begyndende skriftsprogskompetence ses det, at han har kendskab til alfabetet, dog kan han endnu ikke huske tegnet for alle bogstaverne.

Dec.: Der er endnu ikke fokus på skriftlighed. Han skal først have en godt ordforråd og tale mere flydende, inden der kommer fokus på det skriftlige.





Mål

En konkretisering af, hvad I vil opnå med barnet/eleven. Dvs. hvad skal barnet/eleven have ud af indsatsen med dansk som andetsprog?

Mål i forhold til den sprogtilegnelsesproces barnet/eleven befinder sig i.

Hvis det skal være muligt for barnet/eleven at arbejde med sine mål, er det vigtigt, at de er konkrete og realistiske, ift. de muligheder, der er givet i dagligdagen.

Skriv målene for barnets/elevens udvikling ind under hvert DSA kompetenceområde.

Målet for, at barnet/eleven opnår en kontinuerlig sproglig udvikling og en sproglig succes inden for de fire kompetencemål:

Tale (herunder artikulation, mundtlig fremstilling, kommunikation og strategier)

Målet er fortsat at arbejde med at gøre drengen langt mere nysgerrig på det danske sprog, samt at han bliver mere bevidst omkring opbygningen af det danske sprog. Dette i takt med at han bevæger sig fra ordindsamlingsfasen over i udfyldningsfasen.

Lytning (herunder lytning, kommunikation, strategier og samtale)

Han skal ligeledes få en bedre forståelse af, hvor vigtigt det er for hans sprogtilegnelse, at han er aktiv lyttende og ikke sender signaler som "det her vedkommer ikke mig".

Læsning (herunder strategier, afkodning, sprogforståelse og tekstforståelse)

Målet er, at han opnår et sikkert bogstavkendskab, så han kan arbejde videre med afkodningsprocessen og knække læsekoden. En øget tekstforståelse er ligeledes et mål.

Skrivning (herunder stavning, tekstproduktion, kommunikationsforhold og strategier)

Målet er, at han kommer i gang med at skrive ord og små sætninger i takt med, at han knækker læsekoden. At han skriver små tekster i emnebøger. Enten på iPad eller i små fysiske bøger, således at han kan arbejde med materialer differentieret til hans niveau.

DSA indsats for at understøtte at eleven når målet

Sep.-nov.: Som det er nævnt i det ovenstående, skal vi i arbejdet med sprogtilegnelse have fokus på både tale- og skriftsproget - det primære fokus i første omgang er dog at få gjort ham mere tryk, så han herved siger mere. Desuden skal vi have et fokus på det grundlæggende i de enkelte fag, så Vitali kan begå sig fagfagligt.

DSA underviseren og de nære professionelle omkring drengen skal være i løbende dialog mht. metoder, der med fordel kan anvendes til at sætte ord på sproget - ord og begreber. Vi skal være meget opmærksomme på den didaktiske dimension i DSA undervisningen – hvilke bevidste aktiviteter skal udfoldes for eleven, så han sikrer sig den systematik, der fremmer og udvikler hans læring inden for dansk sproget. Drengen skal slutteligt have hjælp til at tilegne sig nye ord og udtryk foruden forståelse af det faglige stof (inspiration kan hentes fra "Styrk sproget, styrk læringen" af Gibbons og "Andetsprogsdidaktik" af Holm & Lauersen).





	<p>Dec.: Trods tiden til samarbejde mellem primærelærere og DSA-lærer er knap, er det blevet nemmere at sparre med hinanden efter at alle fire elever er slået sammen. Det gør, at det kan gå med kun at tale med en af elevernes primærelærere. Der er afsat tid til små sparringsmøder, pt. er indsatsområdet elevernes ordforråd, at de får et sprog til at tale om sprog.</p>
<p>Tiltag Tiltag er en beskrivelse eller handleplan for, hvad der planmæssigt skal igangsættes af konkrete tiltag for, at barnet/eleven når sine mål.</p> <p>En beskrivelse af, hvad der kræves for at barnet/eleven bevæger sig i overensstemmelse med intentionerne for sprogudviklingen. F.eks. hvad I som pædagog/lærer vil gøre, for at hjælpe til, at barnet/eleven opnår udvikling og eventuelle aktiviteter barnet/eleven skal deltage i.</p> <p>NB: der skal være synlig sammenhæng mellem sammenhæng, mål og tiltag og disse skal afspejles i tegn for udviklingsprocessen.</p>	<p>Tiltag ifht. de sproglige udviklingsmål inden for de fire kompetencemål:</p> <p>Tale (artikulation, mundtlig fremstilling, kommunikation, og strategier): Sep.-nov.: Drengen skal arbejde langt mere aktivt med sin tale via følgende: Lexin billedtema fra EMU http://lexin-billedtema.emu.dk/billedtema/ http://onlinedansk.ventures.dk/emneside.aspx?menuID=1 - på denne side kan han høre små temaer blive præsenteret; præsentation, hvem er jeg, familie, dagens gang og arbejde. Han skal lytte til de små sekvenser for bagefter at kunne gentage sætningerne. Dec.: Han er til sprogstøtte undervisning sammen med tre andre, der er fokus på at få et sprog via spil, der udvikler deres begrebsverden: billedlotteri, vildkatten, vendespil, spil, der lærer dem farverne, tallene osv. Vi skal ham til at blive mere bevidst om sproget, og med at anvende strategier, der udvikler hans tale.</p> <p>Lytning (lytning, kommunikation, strategier og samtale): Sep.-nov.: Struktureret undervisning til træning af afkodning/bogstav. Træning ved hjælp af en iPad vil gavne drengen, da han således vil kunne gentage det han hører, indtil han selv bliver dus med at udtrykke sig uden hjælp. Han har godt af at lytte til forskellige stemmelejer, da han hurtigt kan falde hen og virke træt og uoplagt. Der anvendes flg. materialer ”Se lyden”, se bogstavlyde samt appen Playalive. Hvor de to førstnævnte går på bogstavernes lyde og simpelthen træningen i at kunne høre, hvordan det ord, som billedet viser, staves, er sidstnævnte mere bred. her er fx en app, der hedder DSA - mad og drikke, hvor man skal parre billedet til det rigtige ord (tre-fire valgmuligheder). Der er også andre, der bearbejder ordklasserne. Denne undervisning planlægges og udføres af DSA læreren i dialog med dansklæreren.</p> <p>Læsning (strategier, afkodning, sprogforståelse og tekstforståelse): Dette er endnu ikke fokuset i støttetimerne.</p> <p>Skrivning (stavning, tekstproduktion, kommunikationsforhold og strategier) Sep.-nov.: Der er blevet arbejdet ganske lidt med hans skriftsproglige kompetence - fx har vi været ude og pege, føle på ting i skolegården - dør, lygtepæl, hæk, fodboldmål, græsplæne, legehus, kaninbur osv. Da vi kom ind, skulle han skrive de ord ned, på de ting, han kunne huske vi så. Han skrev dør, traktor, busk, lys osv.</p>





Vi har arbejdet med de første par sider i materialet “Okay”, udviklet af Gyldendal. Her har han lært at sige tallene på dansk, skrive dem på dansk og skrive dem på deres modersmål. Vi har også arbejdet med en præsentation af ham selv, hvor han lærte fraserne: Jeg hedder, jeg bor, jeg kommer fra....

Dec.: De er blevet samlet på et hold og fokus denne måned samt den efterfølgende vil være deres danske ordforråd. For at tilegne sig sprog skal man bevidst og aktivt arbejde med sproget”.

Den DSA ansvarliges indsats og ansvar ift. tiltagene:

Planlægningen og gennemførelsen af undervisningen lægges primært hos DSA- læreren, men skal foregå i dialog og samarbejde med faglærerne og klasseteamet. Dansk som andetsprogsdimensionen skal tænkes ind i hele drengens skoledag. Undervisningen kan foregå både i og uden for klassen, og så vidt det er muligt, skal opgaverne også inddrage andre elever/børn i samtaler og sproglig interaktion. Det er vigtigt, at undervisningen ikke kommer til at foregå parallelt med den undervisning, der i øvrigt sker i klassen, men er et supplement.

De nære professionelles indsats og ansvar ift. tiltagene:

De skal være i tæt samarbejde og dialog med DSA underviseren omkring årsplanlægningen og de materialer den tosprægede bliver præsenteret for i undervisningen. Der skal være stort fokus på forforståelse for undervisningen og der skal tages højde for fagfaglige ord, udtryk og gråzonesproget i den almene undervisning.





Tegn

Tegn kan defineres som indikatorer på en ønsket udvikling, og disse indikatorer skal kunne registreres og iagttages i praksis. Tegn kobler værdi-niveauet sammen med handle-niveauet og omsætter mål til noget, der kan ses i praksis. Forudsætningen er, at ”vi gør det, vi siger, vi gør”!

Tegn kobler værdi-niveauet med handle-niveauet ved at omsætte visionen til en række observerbare tegn.

Tegn på DSA sproglig udvikling ift. de fire kompetencemål: (skrevet i dec. 16)

Tale (herunder artikulation, mundtlig fremstilling, kommunikation og strategier)

- Drengen udviser større glæde, når han hentes til sprogstøtte-undervisning. (Han udbryder nu “Yes”, når han hentes). Han går glad med ind og henter de andre elever, der skal til sprogundervisning.
- Han siger flere enkeltord, og gentager efter DSA-lærer samt nu også de andres tosprogede på holdet. fx når vi går ned ad gangen og der peges på jakker, dør osv. er han hurtigere til at sige ordet - før sagde han intet.
- Konkurrencer mellem ham og de andre motiverer ham til tale. (han vil rigtig gerne være den, der siger ordet først).
- Han taler til de andre og DSA.læreren: Se lærer/anden elev, lys, lys lys og peger på lyset på pladen) - af begejstring for at få brikken siger han gerne ordet flere gange.

Lytning (herunder lytning, kommunikation, strategier og samtale)

- Han sidder ikke længere så uroligt på stolen som tidligere
- Han svarer på spørgsmålene, der stilles. Han sidder ikke længere og kigger ned i bordet.

Læsning (herunder strategier, afkodning, sprogforståelse og tekstforståelse)

- Det arbejder vi ikke med endnu.

Skrivning (herunder stavning, tekstproduktion, kommunikationsforhold og strategier)

- Det arbejder vi ikke med endnu.

Faktorer, som er væsentlige ift. sproglige succes:

- Gentagelser er en forudsætning
- tydelighed og at man taler langsomt, så han får fat i, hvad man beder ham om.

Den DSA ansvarliges indsats og ansvar ift. at se og dokumentere tegn:

De nære professionelles indsats og ansvar ift. at se og dokumentere tegn:





<p>Evaluering Beskrivelse og refleksion på et tydeliggjort grundlag. Hensigten er, at sandsynliggøre, at der sker det, vi har en forestilling og forventning om. Evaluering i form af evalueringsgrundlag og som redskab til at skabe didaktisk opmærksomhed f.eks. portfolio.</p> <p>Evalueringen skal integreres fra processens start og balancere mellem de to interesser; udvikling og kontrol.</p>	<p>Formativ/løbende evaluering, evt. med øjeblikkbilleder fra summativ evaluering, i form af sprogvurdering/screening m.m.</p> <p>Beskriv evalueringen, gerne med eksempler:</p> <ul style="list-style-type: none">• I øjeblikket evaluerer jeg løbende via iagttagelser fra sprogstøtteundervisningen. <p>Den DSA ansvarliges indsats og ansvar ift. evalueringen af barnets/elevens sproglige DSA udvikling:</p> <p>De nære professionelles indsats og ansvar ift. evalueringen af barnets/elevens sproglige DSA udvikling:</p>
--	---

